

Stručni rad

UDK: 336.71:336.74:336.76>(049.3)

Danijel Mlinarić, univ. spec. oec.¹

PRIKAZ KNJIGE

Naslov: **THE ECONOMICS OF MONEY, BANKING AND FINANCIAL MARKETS (European edition)**

Autori: **Frederic S. Mishkin; Kent Matthews; Massimo Giuliodori**

Nakladnik: **Pearson Education Limited 2013**

Mjesto i godina izdanja: **Ujedinjeno Kraljevstvo, 2013.**

Broj stranica: **625**

ISBN: **978-0-273-73180-1**

Razvoj financijsko servisne industrije unatrag dvadesetak godina doživio je izuzetnu ekspanziju. Pod utjecajem svestrane globalizacije, informatizacije i deregulacije, financijski sustavi diljem svijeta doživljavaju značajne promjene. Te promjene uključivale su kako bankocentrične, tako i tržišnocentrične financijske sustave. Vrhunac promjena u globalnome financijskom sustavu dogodio se s početkom svjetske financijske krize 2007./2008. godine koja je jasno naglasila potrebu revizije dotadašnjega *modus operandi* poslovanja u financijskome sektoru. Najznačajnije promjene dogodile su se u okviru regulacije i supervizije financijskoga sektora, stoga su se financijska tržišta i institucije morale prilagoditi novonastalim okolnostima kako bi, nadalje, mogle efikasno egzistirati.

U spomenutim okolnostima 2013. godine izdano je europsko izdanje knjige „The economics of money, banking and financial markets, european edition“ autora Frederica S. Mishkina, Kenta Matthews i Massima Giuliodorija. To je prvo ovakvo izdanje, a njegova osnova utemeljena je na devetom globalnom izdanju izdanome 2009. godine. Specifičnosti ovoga posebnoga izdanja su objašnjenja pojmova povezanih s financijskim institucijama i tržištima, središnjim bankarstvom, međunarodnim financijama, monetarnoj politici i monetarnoj teoriji u Europi. Podaci, tablice i grafikoni zamijenjeni su i nadograđeni za europske zemlje, a svaki dio knjige odražava europeizaciju obrađivane materije uz zadržavanje osnovnih pojmova iz globalnoga izdanja. Također, svaki dio knjige upotpunjen je novim objašnjenjima i primjerima iz europske prakse.

Autori ove knjige su svjetski poznati stručnjaci iz područja financija i bankarstva. Frederick S. Mishkin profesor je iz područja bankarstva i financijskih institucija na Sveučilištu Columbia, Kent Matthews je profesor bankarstva i financija na Poslovnoj školi u Cardiffu dok je Massimo Giuliodori profesor monetarne i fiskalne politike na Sveučilištu u Amsterdamu.

¹ Danijel Mlinarić, univ. spec. oec., Ekonomski fakultet – Zagreb, Trg J. F. Kennedyja 6, 10000 Zagreb.

Knjiga pruža osnovni, jedinstveni okvir za svladavanje temeljnih ekonomskih principa o strukturi financijskih tržišta, deviznim tržištima, upravljanju financijskim institucijama i ukupne uloge monetarne politike u ekonomiji. Čitateljima je olakšano svladavanje gradiva zbog pristupa korak po korak, koji omogućuje postupno i temeljito razumijevanje pojmova potrebnih za razlučivanje osnovne i složene financijske tematike. Također, vidljiva je jasna sveobuhvatnost podataka u funkciji svladavanja međunarodne perspektive istih pojmova. Upotrebljavani podaci korišteni su po najnovijim modelima monetarne teorije, a poseban dodatak naziva „slijedeći financijske vijesti“ predstavlja izvrsnu inovaciju u ovačjoj literaturi te potiče čitatelje na daljnje čitanje. Najvredniji inovativni dijelovi knjige su posebni okviri unutar kojih se obrađuju posebne teme i slučajevi, što uz mnoštvo aplikacija stvara dodanu vrijednost ovoj literaturi.

Knjiga je strukturirana na šest dijelova i 25 poglavlja koji su obrađeni na 625 stranica uključujući indeks i izvrsno razrađen pojmovnik. U okviru svakoga poglavlja nalaze se različiti okviri unutar kojih su razrađeni posebni primjeri koji egzaktno obrađuju tematiku koja je bila objašnjavana, dok se na kraju svakoga poglavlja nalaze posebna pitanja i odgovori iz prethodne cjeline, web zadaci te posebna objašnjenja pojedinih dijelova, a naposljetku su navedene web adrese u okviru kojih se mogu pronaći dodatna objašnjenja. Knjiga sadrži i online podršku učenju za proučavano područje, a koja je dostupna na web adresi www.myeconlab.com. Na spomenutoj stranici pronaći ćete tekstove u okviru kojih je moguće pretraživati, označavati, notirati i izabrati dijelove tematike koje zanimaju čitatelja, moguće je testirati trenutno znanje s ciljem definiranja osobnoga plana učenja, koristiti kratka pitanja s ciljem razumijevanja ključnih termina te produbljivati znanje na navedenim poveznicama predloženih web adresa.

Uvod se, kao prvi dio knjige, sastoji od tri poglavlja. Prvo poglavlje objašnjava i opisuje zašto je važno učiti o novcu, bankarstvu i financijskim tržištima te što predstavlja pojedini segment financija. Drugo poglavlje daje pregled financijskoga sustava u okviru kojega se objašnjavaju funkcije i struktura financijskih tržišta, korišteni instrumenti i funkcije financijskih posrednika, tipovi financijskih posrednika te u konačnici internacionalizacija financijskih tržišta i regulacija financijskoga sustava. Posljednje poglavlje u prvome dijelu daje odgovore na pitanje: „Što je novac?“ te daje komparativnu analizu mjerenja novca.

Drugi dio knjige definira financijska tržišta u okviru kojega su četvrto, peto, šesto i sedmo poglavlje. Četvrto poglavlje iscrpno objašnjava kamatne stope i sve njegove odrednice, dok se u okviru petoga i šestoga poglavlja proučava i definira reagiranje kamatnih stopa te njihova struktura. Sedmo poglavlje definira kreiranje cijene vrijednosnih papira te teoriju racionalnih očekivanja kao i bihevioralne financije.

Financijske institucije objašnjene su u trećemu dijelu knjige. Ono počinje osmim poglavljem koje obrađuje osnovne činjenice o financijskoj strukturi u praksi, transakcijske troškove, asimetričnost informacija, fenomen *cijedenja limuna* te temeljito objašnjava pitanje moralnoga hazarda. Deveto poglavlje navodi i definira faktore koji uzrokuju financijsku krizu, dinamiku povijesnih financijskih kriza u razvijenim i slabo razvijenim zemljama, financijsku krizu 2007./2008. te dinamiku financijske krize u eurozoni. Deseto poglavlje izvrsno objašnjava osnove bankarstva i menadžment financijskih institucija te njihove povezane pojmove. Jedanaesto poglavlje daje sustavan pregled ekonomske analize financijske regulacije i objašnjava izabrane bankovne krize u svijetu. Posljednje poglavlje objašnjava europsku bankovnu industriju odnosno njegovu kompetitivnost i strukturu, a poseban na-

glasak dan je potpoglavlju o rastu financijskih inovacija čime se daje uvod u objašnjenje usporednih bankovnih sustava.

Četvrti dio sastoji se od četiri poglavlja, a glavni cilj je objašnjenje središnjega bankarstva. Trinaesto poglavlje obrađuje temeljne zadaće i funkcije te strukturu središnjih banaka u svijetu. Sljedeće poglavlje obrađuje proces ponude novca dok petnaesto poglavlje daje jasan i sažet pregled i objašnjenje instrumenata monetarne politike. Posljednje poglavlje obrađuje pak strategiju i načine djelovanja monetarne politike.

Međunarodne financije i monetarna politika srž su petoga dijela knjige koji objašnjava devizno tržište u okviru kojega je temeljito objašnjen devizni tečaj. Osamnaesto poglavlje definira međunarodni financijski sustav i sve njegove determinante.

Posljednji dio knjige naziva se monetarna teorija, a koji je ujedno i najveći jer se sastoji od sedam poglavlja. Objašnjenje monetarne teorije započinje poglavljem o potražnji za novcem, a slijedi ga poglavlje o *ISLM* modelu. Dvadeset i prvo poglavlje obrađuje monetarnu i fiskalnu politiku u *ISLM* modelu dok se sljedeće poglavlje tiče analize agregatne potražnje i ponude. Transmisijski mehanizam monetarne politike obrađuje se u dvadeset i trećem poglavljju. Pretposljednje poglavlje definira odnos novca i inflacije dok posljednje poglavlje obrađuje racionalna očekivanja i njihovu implikaciju na politiku.

Knjiga neosporno predstavlja temelj za izučavanje osnovnih financijskih pojmova te svojom sažetošću jasno razlučuje bitno od nebitnoga, što je izuzetno značajno za čitatelja koji se prvi put susreće s takvom tematikom, a posebno se to odnosi na studentsku populaciju. Znanstveni stil je logičan, jednostavan, pregledan i sustavan, što podupire i sam pristup autora koji sadržajem knjige jasno definira područja i pojmove te omogućuje lako svladavanje materije. U svrhu približavanja gradiva, čitateljima je na raspolaganju pregled na početku svakoga poglavlja koji ima za cilj sintetički prezentirati što slijedi u poglavljju; zatim aplikativni dio koji tematiku povezuje s praksom; dio pod nazivom „Following the financial news“, koji čitatelja uvodi u relevantna i aktualna financijska zbivanja te objašnjava kako tumačiti spomenute podatke; posebni okviri unutar kojih se razlažu međunarodni primjeri pojedine teme; dio „Closer look“ koji pojašnjava zanimljive činjenice spomenute u razradi; tablice sažetaka koje pružaju pomoć u shvaćanju ukupne tematike; označavanje ključnih pojmova koji olakšavaju laku pretragu određenoga pojma; više od 150 grafičkih prikaza koji objašnjavaju korelaciju varijabli ključnih za analizu pojedinoga područja; sažetci nakon svakoga poglavlja koji sintetiziraju ključne stavke poglavlja, poseban doprinos imaju pitanja i odgovori na kraju svakoga poglavlja, što uz povezanost s web adresama pruža trenutno najbolji pristup svladavanju osnova financija i bankarstva u okviru znanstvene i stručne literature. Konačno se može reći da je knjiga „The economics of money, banking and financial markets, european edition“ trenutno jedan od najboljih udžbenika iz područja financija i bankarstva te predstavlja izazov u znanstveno-istraživačkome radu i pristupu svim ostalim svjetski priznatim stručnjacima.